

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

14.8.2009

B7-xxxx/2009

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια της ερώτησης για προφορική απάντηση B7-xxxx/2009

σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 5, του Κανονισμού

σχετικά με τις συνέπειες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης στις αναπτυσσόμενες χώρες και στην αναπτυξιακή συνεργασία

Eva Joly

εξ ονόματος της Επιτροπής Ανάπτυξης

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις συνέπειες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης στις αναπτυσσόμενες χώρες και στην αναπτυξιακή συνεργασία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Διάσκεψη Κορυφής της G20 που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο στις 2 Απριλίου 2009 και την ανακοίνωσή της σχετικά με το παγκόσμιο σχέδιο για ανάκαμψη και μεταρρύθμιση,
- έχοντας υπόψη τη Δήλωση των Ηνωμένων Εθνών της 8ης Σεπτεμβρίου 2002 για τη Χιλιετία η οποία καθορίζει τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας (ΑΣΧ) ως κριτήρια που θεσπίζονται από κοινού από τη διεθνή κοινότητα μεταξύ άλλων για την εξάλειψη της φτώχειας και της πείνας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) με τίτλο "Global Monitoring Report 2009: A Development Emergency" η οποία εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2009,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας με τίτλο "Global Development Finance: Charting a Global Recovery 2009" η οποία εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2009,
- έχοντας υπόψη τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση και τον αντίκτυπό της στην ανάπτυξη και την έγκριση των αποτελεσμάτων της Διάσκεψης από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με το ψήφισμα 63/303 της 9ης Ιουλίου 2009,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 8ης Απριλίου 2009 με τίτλο "Στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για να αντιμετωπίσουν την κρίση" (COM(2009)0160),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων της 18ης Μαΐου 2009 σχετικά με τη στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για να αντιμετωπίσουν την κρίση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Μαρτίου 2006 σχετικά με τη στρατηγική επανεξέταση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου¹,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη του Καθηγητή Ngaire Woods σχετικά με τη διεθνή απάντηση στην παγκόσμια κρίση και τη μεταρρύθμιση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής αρχιτεκτονικής και της αρχιτεκτονικής για τη βοήθεια²,
- έχοντας υπόψη την ερώτηση της 3ης Σεπτεμβρίου 2009 προς την Επιτροπή σχετικά με τις συνέπειες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης στις

¹ ΕΕ C 291 Ε, 30 Νοεμβρίου 2006, σ. 118.

² Μελέτη που ανατέθηκε από το Τμήμα Πολιτικής της ΓΔ EXPO του Κοινοβουλίου και βρίσκεται υπό έκδοση.

αναπτυσσόμενες χώρες και στην αναπτυξιακή συνεργασία (O-xxxx/2009 - B7-xxxx/2009),

- έχοντας υπόψη το άρθρο 115, παράγραφος 5, και το άρθρο 110, παράγραφος 2, του Κανονισμού,
- 1. τονίζει ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες δεν προκάλεσαν την παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση, αλλά θίγονται δυσανάλογα από αυτήν, αντιμετωπίζοντας δραματικά μειούμενη ανάπτυξη και απασχόληση, αρνητικές επιπτώσεις στο εμπορικό ισοζύγιο και στο ισοζύγιο πληρωμών, απότομη μείωση των καθαρών εισροών ιδιωτικού κεφαλαίου και των ξένων άμεσων επενδύσεων, μειωμένη πρόσβαση στην πίστωση και στη χρηματοδότηση του εμπορίου, ελάττωση των εμβασμάτων, μεγάλες και ασταθείς κινήσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καταρρέοντα αποθέματα, αυξημένη αστάθεια και πτωτικές τιμές για βασικά προϊόντα καθώς και μειωμένα έσοδα από τον τουρισμό·
- 2. συμμερίζεται την εκτίμηση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Μπαν Κι-Μουν ότι η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έχει προκαλέσει κατάσταση έκτακτης ανάγκης στην ανάπτυξη, θέτοντας σε κίνδυνο - ακόμη και ανατρέποντας - τη δύσκολα σημειωθείσα πρόοδο στη μείωση της φτώχειας, της πείνας και της παιδικής θνησιμότητας και στην αύξηση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, της ισότητας των φύλων, της πρόσβασης σε ασφαλές νερό και σε εγκαταστάσεις υγιεινής, εν ολίγοις, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση θέτει σε κίνδυνο την πρόοδο σε σχέση με τους ΑΣΧ·
- 3. σημειώνει με μεγάλη ανησυχία ότι η κρίση ήδη έχει σημαντικό ανθρώπινο κόστος και έχει καταστρεπτικές συνέπειες για τα ευάλωτα άτομα στις φτωχότερες χώρες με μια αναμενόμενη αύξηση 23 εκατομμυρίων επιπλέον ανέργων, έως 90 εκατομμυρίων επιπλέον υπερβολικά φτωχών μόνο το 2009 και 200.000 - 400.000 περισσότερων θανάτων παιδιών ανά έτος κατά μέσον όρο μεταξύ 2009 και 2015 το έτος στόχου των ΑΣΧ στις αναπτυσσόμενες χώρες·
- 4. τονίζει ότι πολλές αναπτυσσόμενες χώρες θεωρούν ότι κάθε πηγή της αναπτυξιακής χρηματοδότησής τους έχει θιγεί από την κρίση και δεν θα μπορέσουν να διαφυλάξουν τα δύσκολα αποκτηθέντα οικονομικά κέρδη τους χωρίς ευρεία εξωτερική υποστήριξη·
- 5. εκφράζει ικανοποίηση για την εκ μέρους της G20 αναγνώριση της συλλογικής ευθύνης της για τον μετριασμό των κοινωνικών επιπτώσεων της κρίσης ώστε να ελαχιστοποιηθεί η μακράς διάρκειας ζημία στο παγκόσμιο δυναμικό και την επαναβεβαίωσή της για τις υφιστάμενες δεσμεύσεις για βοήθεια και υποσχέσεις για νέους πόρους, συμπεριλαμβανομένων 50 δισ. δολαρίων ΗΠΑ για την υποστήριξη της κοινωνικής προστασίας, την ώθηση του εμπορίου και τη διασφάλιση της ανάπτυξης στις χώρες χαμηλού εισοδήματος, σημαντική αύξηση στη στήριξη για την κρίση στις αναπτυσσόμενες χώρες και περισσότεροι πόροι για κοινωνική προστασία στις φτωχότερες χώρες·
- 6. εκφράζει την ανησυχία του διότι τα υποσχθέντα χρηματοπιστωτικά μέσα δεν θα είναι επαρκή, δεν θα είναι εστιασμένα στις χώρες με τις μεγαλύτερες ανάγκες και δεν θα είναι ούτε ευέλικτα ούτε αρκετά ταχέα ώστε να υπάρξει η αναγκαία διαφορά για τις αναπτυσσόμενες χώρες·

7. εκφράζει ικανοποίηση για την αύξηση των πόρων που διατίθενται στο ΔΝΤ και σε άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά όργανα· εκφράζει ικανοποίηση, περαιτέρω, για τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του ΔΝΤ συμπεριλαμβανομένων του αυξημένου ρόλου των αναδυόμενων χωρών, του "εκσυγχρονισμού" των όρων χορήγησης δανείων εκ μέρους του ΔΝΤ καθώς και της μεγαλύτερης εστίασης στην προσαρμογή των όρων στις ειδικές περιστάσεις των χωρών· θεωρεί ωστόσο ότι ο πρόσθετος εναλλασσόμενος διευθυντής δεν επαρκεί για τη βελτίωση της βαρύτητας και της εκπροσώπησης των αναπτυσσόμενων χωρών και ενθαρρύνει περαιτέρω μεταρρυθμίσεις·
8. εκφράζει έντονες ανησυχίες για το γεγονός ότι έως τον Ιούλιο του 2009 82% της πρόσφατης δανειοδότησης του ΔΝΤ διατέθηκε σε χώρες της Ευρώπης και μόλις 1,6% διατέθηκε σε χώρες στην Αφρική, πράγμα το οποίο αποτελεί ένδειξη ότι το μεγαλύτερο μέρος των διατιθέμενων πόρων ενδέχεται να χορηγηθεί στις αναδυόμενες αγορές υψηλού εισοδήματος και στις χώρες μέσου εισοδήματος οι οποίες είναι πιθανόν ότι θα μπορέσουν να εξοφλήσουν τα δάνεια που λαμβάνουν·
9. ζητεί ταχεία εκτέλεση των πρόσθετων πόρων ύψους 6 δισ. δολαρίων ΗΠΑ σε εκχωρηθείσες και ευέλικτες χρηματοδοτήσεις για τις φτωχότερες χώρες που προέρχονται από πωλήσεις από αποθέματα χρυσού του ΔΝΤ· σημειώνει με μεγάλη ανησυχία τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ ότι μπορεί να εξασφαλίσει μόνο περίπου 2% των (συνολικών) εξωτερικών χρηματοπιστωτικών αναγκών των χωρών χαμηλού εισοδήματος, πράγμα που τονίζει την ανάγκη τα λοιπά όργανα και οι λοιποί δωρητές να παράσχουν περαιτέρω εκχωρηθέντες πόρους και ενισχύσεις·
10. εκφράζει λύπη για το γεγονός ότι ενώ μια αποτελεσματική απάντηση στην κρίση θα απαιτούσε μια νέα και ευρείας κλίμακας έγχυση πόρων και, παρά το γεγονός των υποσχέσεων της G20 να διαθέσουν πόρους για κοινωνική προστασία για τις φτωχότερες χώρες και με επενδύσεις στη μακροπρόθεσμη επισιτιστική ασφάλεια και με εθελούσιες διμερείς συνεισφορές στο πλαίσιο του μηχανισμού τρωτότητας της Παγκόσμιας Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων της υποδομής διευκόλυνσης της κρίσης και του Ταμείου Ταχείας Κοινωνικής Απάντησης, η Παγκόσμια Τράπεζα αφέθηκε να αντιδράσει κυρίως μέσω των δικών της υφισταμένων πόρων και διευκολύνσεων·
11. σημειώνει με μεγάλη ανησυχία ότι αυτό προέκυψε από την ανικανότητα της Παγκόσμιας Τράπεζας να ανταποκριθεί σε μια σειρά χωρών οι οποίες έχουν καταστεί ιδιαίτερα τρωτές από την κρίση, αλλά οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΔΤΑΑ) ή τη Διεθνή Αναπτυξιακή Ένωση (ΔΑΕ) ή πρότυπα διάθεσης πόρων που απαιτούν φερεγγυότητα του δανειολήπτη και ιστορικό "καλών επιδόσεων"· θεωρεί ότι αυτή η αναντιστοιχία στη χρηματοδότηση φανερώνει βασικά προβλήματα στη διακυβέρνηση της Παγκόσμιας Τράπεζας η οποία ελαχιστοποιεί τους κινδύνους στο όργανο και στα μη δανειζόμενα μέλη της εις βάρος των μελών της των αναπτυσσόμενων χωρών που έχουν ανάγκες·
12. τονίζει ότι η αδυναμία των οργάνων του Bretton Woods να ανταποκριθούν στις ανάγκες των χωρών χαμηλού εισοδήματος ώστε να αντιμετωπίσουν την κρίση προκλήθηκε κυρίως από καθυστέρηση αυτών των οργάνων στις μεταρρυθμίσεις διακυβέρνησης ώστε να αυξηθούν η σπουδαιότητα, η νομιμότητα και η αποτελεσματικότητα των οργάνων καθώς και ευαισθησία τους και η ικανότητά τους να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των

αναπτυσσομένων χωρών· ζητεί να πραγματοποιηθούν κατεπειγόντως αυτές οι μεταρρυθμίσεις·

13. ζητεί από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να αναλάβουν την ευθύνη τους ως σημαντικοί διεθνείς φορείς να εργασθούν προς μια ταχεία εφαρμογή της αναγκαίας μεταρρύθμισης των οργάνων του Bretton Woods και παράλληλα να καλύψουν τα σοβαρά κενά στις απαντήσεις για την κρίση της G20, του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας παρέχοντας βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες γρήγορα και εξασφαλίζοντας ταχεία εκταμίευση στις χώρες των οποίων οι επενδύσεις για την επίτευξη των ΑΣΧ βρίσκονται πλέον σε κίνδυνο λόγω ενός εξωτερικού κλονισμού, κυρίως της χρηματοπιστωτικής κρίσης που είναι εντελώς έξω από τους υπολογισμούς τους και τον έλεγχό τους·
14. εκφράζει ικανοποίηση για τα σχέδια της ΕΕ να προσθέσει εξαρχής 8,8 δισ. ευρώ αναπτυξιακής βοήθειας, στήριξης του προϋπολογισμού και γεωργικής χρηματοδότησης για άμεση δράση και για το προτεινόμενο ποσό ύψους 500 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των κοινωνικών δαπανών στις αναπτυσσόμενες χώρες μέσω του ad hoc μηχανισμού τρωτότητας FLEX για χώρες ΑΚΕ· συνιστά να επικεντρωθεί η στήριξη του προϋπολογισμού στους τομείς της υγείας, της αξιοπρεπούς εργασίας, της εκπαίδευσης, των κοινωνικών υπηρεσιών και της πράσινης ανάπτυξης υπό μορφήν τομεακής στήριξης του προϋπολογισμού·
15. σημειώνει ωστόσο ότι εκτός από 100 εκατ. ευρώ για το Καταπιστευματικό Ταμείο Υποδομών ΕΕ-Αφρικής, όλες οι άλλες δαπάνες προέρχονται από προϋπάρχουσες δεσμεύσεις και ζητεί μεγαλύτερη πρόσθετη χρηματοδότηση· εκφράζει ανησυχία σχετικά με το πώς η Επιτροπή θα καλύψει το χρηματοδοτικό άνοιγμα τα επόμενα έτη το οποίο προκλήθηκε από τη σημερινή εξαρχής προσθήκη για τη στήριξη προϋπολογισμών·
16. τονίζει ότι το ύψος της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση των τεράστια αυξημένων αναγκών στις αναπτυσσόμενες χώρες που προκλήθηκαν από την κρίση και καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει νέες προτάσεις για καινοτόμους μηχανισμούς χρηματοδότησης·
17. καλεί την ΕΕ να εξασφαλίσει ότι θα τεθούν σε εφαρμογή οι κατάλληλοι παγκόσμιοι ρυθμιστικοί μηχανισμοί ώστε να προληφθεί η εμφάνιση μιας περαιτέρω χρηματοπιστωτικής κρίσης·
18. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών, στο ΔΝΤ και στην Παγκόσμια Τράπεζα, καθώς και στους Διοικητές του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας των κρατών μελών της ΕΕ.